

KÉPZÉSI REND

A MAGYAR PSZICHODRÁMA EGYESÜLET KÉPZÉSI RENDJE

Érvényes a 2016. június 30. után indított képzésekre.

Az 1994/98. évi ciklusban készült Képzési Rend többször módosított változata, amelyet a Magyar Pszichodráma Egyesület (MPE) egykori Tanulmányi Bizottsága dolgozott ki (Tomcsányi Teodóra elnök; Bugán Antal, Erdélyi Ildikó, Harmatta János, Pintér Gábor). A Képzési Rend szabályai összhangban vannak az egészségügyre, oktatásra, felnőttképzésre vonatkozó jelenlegi magyar törvényi szabályozással, valamint a Pszichológusok Szakmai Etikai Kódexével, a Pszichoterapeuták Etikai Kódexével, és az MPE Etikai Kódexével.

A Képzési Rend a www.pszichodrama.hu –n online érhető el. Nyomtatott példányt az MPE ügyfélszolgálatán lehet megtekinteni.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ GONDOLATOK	3
I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	4
II. KÉPZÉSEINK	6
1. Képzési előfeltétel.....	7
1.1. Felvételi szeminárium.....	7
1.2. Sajátélményű pszichodráma önismereti csoport.....	7
1.2.2. Csoportvezetők személye.....	8
1.2.3. Az önismereti pszichodráma csoport tartalma.....	9
2. Pszichodráma asszisztensi képzés (asszisztensi csoport).....	10
2.1. Az asszisztensi képzés tartalma.....	10
2.2. Az asszisztensi képzésbe lépés feltételei.....	10
2.3. Az asszisztensi képzés szakaszai.....	11
2.3.1. Egyéni interjú, felvételi szeminárium.....	11
2.3.2. Elméleti blokkok.....	11
2.3.2.1. Pszichodrámaspecifikus fejlődéslélektan.....	11
2.3.2.2. Pszichodrámaspecifikus pszichopatológia.....	11
2.3.2.3. Csoportdinamika.....	11
2.3.2.4. Etika.....	11
2.3.2.5. Pszichodráma elmélet.....	11
2.3.3. Asszisztensi gyakorlat.....	11
2.4. A csoportvezetők személye.....	11
2.5. Értékelés – teljesítendő feladatok.....	12
2.5.1. Jegyzőkönyv.....	12
2.5.2. Játékvezetés.....	12
3. Pszichodráma vezetők képzése (felsőfokú csoport).....	13
3.1. A jelentkezés alapfeltétele:.....	13
3.2. A pszichodráma vezető képzés szakaszai.....	13
3.2.1. Csoportos vezetői gyakorlat.....	13
3.2.2. Pszichodráma csoport megszervezése és vezetése.....	13
3.2.3. Szupervízió.....	14
3.2.3.1. Egyéni.....	14
3.2.3.2. Csoportos.....	14
3.2.4. A felsőfokú csoport tartalma.....	14
3.2.5. Workshopon való részvétel.....	15
3.3. A kiképzők személye.....	16
3.4. Értékelés és záróvizsga.....	16
3.4.1. Értékelés a tanulócsoporthoz.....	16
3.4.2. Szupervizori minősítés.....	16
4. Pszichodráma pszichoterapeuta képzés (felsőfokú csoport).....	17
4.1. A pszichodráma pszichoterapeuta képzésbe való jelentkezés alapfeltétele.....	17
4.2. A pszichodráma pszichoterapeuta képzés szakaszai.....	17
4.2.1. Pszichodráma betegcsoport megszervezése és vezetése.....	17
4.2.2. Pszichodráma elmélet.....	17

KÉPZÉSI REND

4.2.3. Workshopon való részvétel	18
4.3. Kiképzők személye	18
4.4. Értékelés és záróvizsga	19
4.4.1. Értékelés a tanulócsoporthoz	19
4.4.2. Szupervízori minősítés	19
4.4.3. A pszichodráma pszichoterapeuta záróvizsga	19
5. A kiképző pszichodráma pszichoterapeuta és a kiképző pszichodráma vezető cím elnyerésének feltételei ...	20
5.1. Felsőfokú pszichodramatikus végzettség	20
5.2. Kiképző csoportok vezetése	20
5.3. Drámavezetői gyakorlat	20
5.4. Oktatási tapasztalat és publikációs tevékenység	20
5.5. Workshopok	20
5.6. Megfelelő ajánlás és jóváhagyás	20
6. A pszichodráma szupervízori cím elérésének menete	21
7. A bibliodráma specializáció	22
7.1. Bibliodráma saját élményű (önismereti) csoport	22
7.1.1. A bibliodráma vezetők személye a bibliodráma sajátélményű csoportban	22
7.2. A bibliodráma gyakorló csoport	22
7.2.1. A bibliodráma vezetők személye a bibliodráma gyakorló csoportban	23
7.2.2. A bibliodráma gyakorló csoport teljesítésének feltételei	23
7.3. Bibliodráma vezető képzés	23
7.3.1. A bibliodráma képzés tartalma	23
7.3.2. A vezetők személye a bibliodráma képzésben	24
7.4. Szakmai címek elnyerése	24
7.4.1. Kiképző bibliodráma-vezető	24
7.4.2. Bibliodráma-szupervízor	24
8. Gyermekdráma specializáció	26
8.1. A gyermekdráma képzés fázisai, óraszám	26
8.2. Gyermekdráma önismereti és a gyermekdráma gyakorlat tartalma és formája	26
8.2.1. A gyermekdráma önismereti szakasz	26
8.2.2. A gyermekdráma gyakorlat	26
8.2.3. Vezetők személye	26
8.2.4. Hospitálás:	26
8.2.5. A csoportos vezetői gyakorlat	27
8.3. Gyermekdráma asszisztensi záróvizsga	27
8.4. Gyermekdráma vezető képzés	27
8.4.1. Célja	27
8.4.2. Vezetők személye	27
8.4.3. A felsőfokú képzés tartalma	27
8.4.3.1. A csoportos vezetési gyakorlat	27
8.4.3.2. Saját gyermekdráma csoportvezetési gyakorlat	27
8.4.3.3. Gyermekdráma elmélet	27
8.4.3.4. Szupervízió	27
8.4.3.5. Workshopon való részvétel	28
8.4.3.6. Értékelés	28
8.4.3.7. Gyermekdráma vezetői záróvizsga	28
8.5. Gyermekdráma pszichoterapeuta képzés	28
8.6. A kiképző gyermekdráma vezető / pszichoterapeuta cím	28
8.7. A gyermekdráma szupervízori cím elérésének menete	29
8.7.1. A címért folyamodás feltételei:	29
III. Egyéb rendelkezések	30

KÉPZÉSI REND

A MAGYAR PSZICHODRÁMA EGYESÜLET

KÉPZÉSI RENDJE

A Magyar Pszichodráma Egyesület Képzési Rendjét (továbbiakban KR) a mindenkori Tanulmányi Bizottság (továbbiakban TB) évente átvizsgálja, és ha szükséges, a gyakorlat követelményeinek megfelelően javaslatot tesz a módosításra, amit a Kiképzők Tanácsával megvitát. A módosításért a TB a felelős, a részleteket az SZMSZ tartalmazza. A Tanulmányi Bizottság a módosításokat a tavaszi félév végén teszi közzé.

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Moreno a pszichodramát a „pszichodráma – szociometria – csoport-pszichoterápia” hármas rendszer integráns alkotó részeként fejlesztette ki, majd – más pszichoterápiás elméletekkel kölcsönhatásban – világszerte különböző iskolák alkalmazták és alakították tovább. Magyarországon Mérei Ferenc – máig ható – irányzatot fejlesztett ki tanítványaival, a csoportcentrikus pszichodramát.

A pszichodráma funkcionálhat csoportpszichoterápiás eljárásként, amely az egyén problematikáját vagy terápiáját is fókuszba tudja állítani, de pszichoszociális tréning eszközeként nemcsak gyógyításra, hanem más területekre is alkalmazható (pl. személyiségfejlesztésre, vagy szociodramaként szereprepertoár bővítésére). Segítségével dramatikus technikák építhetők be más pszichoterápiás módszerek folyamatába, pl. a családterápiába.

A pszichodramát akár pszichoterápiás, akár személyiségfejlesztő vagy egyéb céllal csak megfelelően felkészült szakemberek alkalmazhatják, akiknek meg kell felelniük a törvényi és egyéb normatív szabályozásoknak.

Az MPE csupán azokért a képzésekért és tevékenységekért vállal szakmai felelősséget és arról ad ki tanúsítványt, melyeket az MPE valamely tagja a KR szerint folytat, és amelyeket a képzés indulása előtt hivatalosan bejelentettek és a résztvevők leckekönyvében igazoltak. A MPE Etikai Kódexe az Egyesület valamennyi tagjára és a képzésben levőkre egyaránt érvényes.

MPE tagnak számít az a személy, akit a Közgyűlés felvett a soraiba, és aki fizeti a tagdíjat. Kettős vezetés esetén mindkét csoportvezető MPE tag kell, hogy legyen.

Képzésben lévő az a személy, aki pozíciószámmal rendelkező csoportba jár, melyre vonatkozólag az MPE-vel felnőttképzési szerződést kötött, és akinek a vizsgázási joga nem évült el.

A KR vonatkozik a képzések előfeltételeként beszámítható önismereti, sajátélményű csoportokra is.

A KR irányelvei a pszichodráma asszisztensek, a pszichodráma pszichoterapeuták, a pszichodráma vezetők, a bibliodráma- asszisztensek és vezetők, a gyermekdrama- asszisztensek és vezetők, valamint a gyermekdrama pszichoterapeuták képzésére, illetőleg a kiképzők és a szupervízorok iránt támasztott követelményekre vonatkoznak, amelyeket a következőkben részletezünk. Kifejtésük előtt megjegyezzük, hogy általános, a személyiségfejlesztő és pszichoterápiás munka jellegéből fakadó követelménynek tekintjük, hogy a képzés és a gyakorlati munka minden szakaszában a pszichodráma asszisztens, a pszichodráma vezető, a pszichodráma pszichoterapeuta, a bibliodráma- asszisztens és vezető, a gyermekdrama- asszisztens és vezető, valamint a gyermekdrama pszichoterapeuta saját mentálhigiénéjét biztosítsa, szakmai tudását szinten tartsa, valamint gyakorlati munkáját szupervízió keretében időről időre ellenőrizze.

KÉPZÉSI REND

I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. A Magyar Pszichodráma Egyesület pszichodráma/bibliodráma/gyermekdráma csoportvezetőket képez.
2. Az MPE írásbeli együttműködési megállapodást és képzési szolgáltatási szerződést köt a kiképzővel és felnőttképzési szerződést köt a képzésbe lépővel.
3. A képzésbe lépő, a képzési célnak megfelelő feltételek figyelembevételével szabadon választja meg a kiképzőt, akinél adott képzési egységben tanulni szeretne.
4. A kiképző csoportvezető(k) és a képzésben lévő(k) a csoport elején szóbeli vagy írásbeli szerződést kötnek az adott képzési egységben való munkára. A szóbeli vagy írásbeli szerződés tartalmazza (minimum) a csoport célját, módszereit, helyét, idejét, óradíját, a hiányzás elfogadható mértékét és a pszichodráma, bibliodráma, gyermekdráma kiképző csoportban való működés szabályait.
5. A pszichodráma csoportvezetők képzése és vizsgáztatása csoportban, tréningyszerűen történik. Kivétel ez alól az egyéni szupervízió.
6. Egy csoport maximális létszáma 16 fő. Ez az összes pszichodráma, bibliodráma és gyermekdráma önismereti és kiképző csoportra vonatkozik.
7. Egy pszichodráma óra időtartama 45 perc.
8. A csoportból való elfogadható hiányzás maximuma –a képzési előfeltételi és képzési szakaszokban külön-külön - az óraszám 10%-a, függetlenül a hiányzás indokától.
9. A képzés díja a csoportvezetőknek, szupervízoroknak, a képzésben résztvevő más kiképzőknek járó óradíjból, a képzési szakaszokba lépéskor megfizetendő nyilvántartási díjból, és vizsgadíjból áll. A csoportok és a szupervízió óradíjára, a vizsgadíjra az egyesület vezetősége évenként javaslatot tesz, melyet a www.pszichodrama.hu oldalon hoz nyilvánosságra. A nyilvántartási díjat a vezetőség állapítja meg, és az infláció mértékében szabályozza.
10. Az MPE képzési rendszerébe pozíciószámmal rendelkező csoportok regisztrálhatnak. A pozíciószám elnyerésének feltétele az egyesület képzési ügyfélszolgálatához a csoportvezetők által – legkésőbb a csoport első 30 órája után 2 héttel – beküldött szándéknyilatkozat (csoportbejelentő lap), mely tartalmazza a csoport és a vezetők adatait, valamint a pozíciószámért járó díj (csoportregisztrációs díj) megfizetése az MPE felé. Késedelem esetén a pozíciószámért járó díj kétszeresét, a csoport befejezését követő regisztráció esetén a pozíciószámért járó díj ötszörösét kötelesek a csoportvezetők az MPE felé megfizetni. A pozíciószám kiadásának feltétele továbbá a csoport bemeneti névsorának leadása az ügyfélszolgálat felé (név, születési dátum, lakcím, e-mail cím; a csoportvezetők ezzel vállalják a kimeneti névsor leadását is).
11. A képzés kétszintű (asszisztensi, felsőfokú), az egyes képzési szinteken specializálódási lehetőségek nyílnak, melyek a pszichodráma asszisztensi szint teljesítésére épülnek. (ld. KR. II. KÉPZÉSEINK c. táblázatot)
12. A képzésbe lépés speciális feltétele: minimum 250 óra képzési előfeltételként elszámolható sajátélményű önismereti pszichodráma csoportban való részvétel (KR. 1.). Egyéb feltételek a KR vonatkozó részeiben szerepelnek (KR. 2.2) Specializálódás esetén az önismereti előfeltétel óraszám a mellékelt táblázat szerint alakul (gyermekdráma, bibliodráma). A képzésbe lépéskor leckekönyv kiváltása és az MPE-vel felnőttképzési szerződés kötése szükséges.
13. Két pszichodráma asszisztens együtt csak különleges feltételek mellett vezethet pszichodráma csoportot, kizárólag akkor, ha mindketten felsőfokú képzésbe járnak. Ilyen csoport esetén a két pszichodráma asszisztens köteles a csoporttagokat igazolható módon tájékoztatni arról, hogy a csoport nem számítható be a pszichodráma asszisztensi képzés előfeltételeként és a pszichoterapeuta szakképzés részeként.

KÉPZÉSI REND

14. Az önismereti csoportba járókat a csoport vezetői kötelesek igazolható módon tájékoztatni arról, hogy a választott csoport beszámítható-e a pszichoterapeuta szakképzésbe, illetve a pszichodráma asszisztensi képzés előfeltételeként.
15. A szupervíziós óra egyéni szupervízióknak tekintendő akkor is, ha két vezető közösen vezetett csoportját viszi szupervízióba. Viszont csoportos szupervízióknak minősül már akkor is, ha két vezető két külön csoportot visz egyidejűleg ugyanahhoz a szupervízorhoz.
16. Pszichodráma/bibliodráma/gyermekdráma csoporton való részvételről a csoportvezető igazolást ad a csoporttagnak, melyen szerepel a csoport óraszám, a teljesített óraszám, a csoport kezdési és záró időpontja, a csoportvezetők neve és pszichodráma címe, valamint a csoport pozíciószáma. Az igazolást a csoportvezető aláírhatja a pszichodráma leckekönyvben is, ebben az esetben nem szükséges külön papíron kiállított igazolást átadnia a csoporttagnak.
A pszichodráma/bibliodráma/gyermekdráma csoporton való részvételről az MPE hivatalos igazolást a csoporttag kérésére állít ki. Ennek feltételei:
- a csoport a Képzési Rendszerben előírtaknak megfelelő csoport legyen, pozíciószámmal rendelkezzen,
 - a csoporton való részvétel a Képzési Rendszerben előírtaknak megfelelő legyen (életkor, hiányzás stb.),
 - a csoportvezetők igazolását a csoport elvégzéséről a csoporttag eljuttatja az egyesületnek (papíron vagy pszichodráma leckekönyvben),
 - a csoport után a csoporttag a rá vonatkozó nyilvántartási díjat (képzési díjat) befizette az egyesület felé.

Az egyesületi igazolás kiadását a feltételek teljesítésekor az ügyfélszolgálat intézi. Az egyesület által kiadott hivatalos igazolást az egyesület elnöke írja alá.

17. Ha az önismereti, vagy az asszisztensi és a felsőfokú csoport tagja olyan meg nem oldható élethelyzetbe kerül, ami miatt a csoportból ki kell lépnie (gyerekszülés, hosszan tartó betegség, stb.), de később a csoportmunkát folytatni kívánja, a Tanulmányi Bizottság egyedi elbírálás során indokolt esetben adhat erre lehetőséget a csoporttag kérelme alapján. Ez természetesen az acting out-nak (keret átlépésnek) minősülő megszakításokra nem érvényes.
Ha a csoport a kiképzők miatt marad félbe (betegség, halál), az egyesület minden lehetséges módon arra törekszik, hogy a képzésben lévők ebből eredő hátrányát kiküszöbölje, vagy csökkentse. Ilyenkor az új vezetőnek lehetőleg a korábbi keretekben kell együtt dolgoznia a csoporttal.
18. A Képzési Rendtől eltérő képzési feltételek kialakulása esetén kellő indokkal a csoportvezető írásos kérvénye alapján a Tanulmányi Bizottság méltányosságból engedélyezhet kivételes esetben eltérést. A Tanulmányi Bizottság ciklusonként egyszer félévben és egyszer a ciklus végén az ügytípusokról tájékoztatja a Vezetőséget.

KÉPZÉSI REND

II. KÉPZÉSEINK

Pszichodráma asszisztens képzés

Képzési előfeltétel:	250 óra pszichodráma önismeret
Képzés:	min. 180 óra pszichodráma asszisztensi csoport
A képzéssel megszerezhető cím:	pszichodráma asszisztens

Felsőfokú pszichodráma képzés		Specializációk I.		Specializációk II.	
Pszichodráma vezető képzés		Bibliodráma képzés		Gyermekdráma képzés	
Képzési előfeltétel:	pszichodráma asszisztensi cím	Képzési előfeltétel:	120 óra pszichodráma önismeret	Képzési előfeltétel:	250 óra pszichodráma önismeret
Képzés:	350 óra + saját csoport(ok) vezetése		70 óra bibliodráma sajátélmény		50 óra gyermekdráma sajátélmény
A képzéssel megszerezhető cím:	pszichodráma vezető	Képzés:	70 óra bibliodráma gyakorlat	Képzés:	100 óra gyermekdráma gyakorlat
Pszichodráma pszichoterapeuta képzés		Bibliodráma vezető képzés		Gyermekdráma vezető képzés	
Képzési előfeltétel:	pszichodráma asszisztensi cím	Képzési előfeltétel:	pszichodráma asszisztensi cím	Képzési előfeltétel:	gyermekdráma asszisztensi cím
Képzés:	390 óra + saját csoport(ok) vezetése		bibliodráma gyakorló csoport elvégzése	Képzés:	280 óra + saját csoport(ok) vezetése
A képzéssel megszerezhető cím:	pszichodráma pszichoterapeuta	Képzés:	240 óra + saját csoport(ok) vezetése	A képzéssel megszerezhető cím:	gyermekdráma vezető
		A képzéssel megszerezhető cím:	bibliodráma vezető	Gyermekdráma pszichoterapeuta képzés	
				Képzési előfeltétel:	gyermekdráma asszisztensi cím
				Képzés:	280 óra + saját csoport(ok) vezetése
				A képzéssel megszerezhető cím:	gyermekdráma vezető
				Képzési előfeltétel:	gyermekdráma asszisztensi cím

KÉPZÉSI REND

1. Képzési előfeltétel: Sajátélményű önismereti pszichodráma csoport (min. 250 óra)

1.1. Felvételi szeminárium

Az önismereti csoportba lépést egyéni interjú és felvételi szeminárium előzi meg. A felvételi szeminárium ideje beszámít a sajátélményű önismereti csoport idejébe. A felvételi szeminárium létszáma 12-20 fő. Időtartama 10-20 óra. Célja, hogy a csoporttagok és a vezetők döntést hozzanak a csoportba járásról.

A felvételi szeminárium értékelési szempontjai a következők:

A jelentkező

- motivációja,
- pszichikai és fizikai terhelhetősége,
- együttműködési készsége,
- önmagáról szerzhető tapasztalatokra való nyitottság és konfrontációra való képessége,
- önmagára és másokra vonatkozó reális észlelés készsége,
- pszichodráma szerepekben mutatott rugalmassága,
- és a keretek vállalása.

A felvételi szeminárium végén a csoportvezetők döntenek a szemináriumon részt vettek csoportba lépéséről, a csoporttagok pedig a maradásról vagy távozásról. A csoportvezetők felelősségi körébe tartozik, hogy problematikus esetben (alkalmatlanság, pályaválasztási dilemma, egyéni pszichoterápia szükségessége, stb.) a kérdést személyesen tisztázzák az érintettekkel.

1.2. Sajátélményű pszichodráma önismereti csoport, mint a képzésbe lépés előfeltétele (min. 250 óra)

1.2.1. Az egyén a pszichodráma csoportban egy olyan folyamatban vesz részt önismereti céllal, amely spontán játék, találkozás és az élet leképeződése szcenikus formában.

- A 250 óra teljesíthető egy csoportfolyamat keretében vagy két egymást követő csoportfolyamatban.
- A sajátélményű önismereti csoport (min. 250 óra egy folyamatban) időtartama nem lehet rövidebb, mint 2 év, és nem lehet hosszabb, mint 3 év.
- Két részben történő teljesítés esetén
 - Egy egység időtartama minimum 120 óra, és minimum 1 év. 120 óránál hosszabb egységek esetében arányosan hosszabbnak kell lennie a csoport időtartamának is
 - Egy vagy két egységben történő teljesítésnél is mindegyik csoportnak közösen kezdett és lezárt, teljes csoportfolyamatnak kell lennie.
 - A két rész között nem telhet el 5 évnél hosszabb idő
 - Két részben való teljesítés esetén az első részt lehet nem kiképzőnél is teljesíteni abban az esetben, ha az egyik csoportvezető legalább pszichodráma pszichoterapeuta vagy pszichodráma vezető, és a másik legalább pszichodráma asszisztens.
 - Az időben második csoportban legalább az egyik csoportvezető kiképző kell legyen.
 - Akik a későbbiekben pszichoterapeuta szakvizsgát kívánnak tenni, vagy már van pszichoterapeuta szakvizsgájuk és képzésükkel pszichodráma pszichoterapeuta címet szeretnének megszerezni, azok képzésében az (egyik) kiképző legalább kiképző pszichodráma pszichoterapeuta kell, hogy legyen. Az orvosegyetemi

KÉPZÉSI REND

pszichoterapeuta szakképzésben a módszerspecifikus fázis teljesítése pszichodráma módszerből azonos az asszisztensi szakasz elvégzésével. Ez az MPE által azonban csak akkor igazolható, ha a jelölt képzésében végig kiképző pszichoterapeuták szerepelnek (önismereti folyamat teljes hosszban, asszisztensi képzés összes tantárgya, asszisztensi vizsgáztatás). Ez a szigorú kritérium az MPE Pszichoterápiás Tanács Szövetséggel és az Orvosegyetemi Pszichoterápiás grémiumokkal kötött szerződésének kötelező része (mint minden más pszichoterápiás módszer esetén).

- Pszichodráma asszisztensi képzés előfeltételként csak a betöltött 20 éves kor után szerzett önismeret számítható be.
- Önismereti pszichodráma csoport fix órászámmal hirdethető, és ezt a csoport kezdetekor a csoporttagok elfogadják. Egy csoporton belül kétféle időtartam nem adható meg (pl. 150 és 250 óra egyszerre). Amennyiben a teljes csoport hosszabbítást kér, a csoport tovább hosszabbítható, azonban ezt az ügyfélszolgálat és a Tanulmányi Bizottság felé be kell jelenteni, valamint a csoportregisztrációs díjak esetleges különbözetét be kell fizetni az egyesület felé.

1.2.2. Csoportvezetők személye

1.2.2.1. Az önismereti csoport minden esetben kettős vezetésű.

1.2.2.2. A pszichodráma asszisztensi képzés előfeltételeként beszámított önismereti csoport egy egységben való teljesítése esetén (250 órás pszichodráma önismereti csoport) az egyik csoportvezetőnek legalább kiképző pszichodráma vezetőnek vagy kiképző pszichodráma pszichoterapeutának, a másik csoportvezetőnek legalább pszichodráma asszisztensnek kell lennie.

1.2.2.3. Pszichodráma pszichoterapeuta címet csak ráépített pszichoterapeuta szakvizsgával rendelkező kolléga (alap szakvizsgáját tekintve szakorvos vagy klinikai szakpszichológus) szerezhethet. Aki ezen a képzési ágon szeretne képződni, mert a fenti feltételek adottak vagy a pszichodráma felsőfokú képzés befejezéséig elérésre kerülnek, azoknak legalább az egyik csoportvezetője kiképző pszichodráma pszichoterapeuta kell legyen a teljes önismereti folyamatban.

Ha mégis pszichodráma vezetők által vezetett csoportban szeretne képződni olyan személy, aki jelenleg vagy perspektivikusan pszichodráma pszichoterapeuta lehetne, javasoljuk, hogy (az MPE és a maguk védelmében) írásban nyilatkoztassák vezetői arra vonatkozóan, hogy tudomásul veszi: képzése nem minősül a pszichodráma pszichoterapeuta képzés, valamint a módszerspecifikus pszichoterapeuta szakképzés részének, s ezt azokban a feltételek teljesülése hiányában utólag sem érvényesítheti (Nyilatkozat minta az ügyfélszolgálatától kapható).

1.2.2.4. Az önismereti folyamat két csoportban való teljesítése esetén leendő vezetők számára:

- az első csoportnak legalább az egyik vezetője pszichodráma vezető vagy pszichodráma pszichoterapeuta kell legyen, a másik vezetője pedig legalább pszichodráma asszisztens, min. 120 órában.
- a második csoportban a csoport egyik vezetője kiképző pszichodráma vezető vagy kiképző pszichodráma pszichoterapeuta kell legyen min. 130 órában, a másik vezetője pedig legalább pszichodráma asszisztens. A második csoport kiképzője teheti meg a képzésbe lépési javaslatot a pszichodráma leckeönyvben.
- Két pszichodráma asszisztens tanuló csoportot leszámítva nem vezethet egymással pszichodráma csoportot, ugyanis a pszichodráma asszisztensi cím pszichodráma csoportok önálló vezetésére nem jogosít. (ld. Vizsgaszabályzat, a KR 1. számú Melléklete 1.1.6.)
- Két pszichodráma asszisztens által vezetett **(tanuló)csoport nem ismerhető el képzési előfeltételként.**

KÉPZÉSI REND

Leendő pszichodráma pszichoterapeuták számára: A fenti feltételek érvényesek azzal a módosítással, hogy számukra legalább az egyik csoportvezető kiképző pszichodráma pszichoterapeuta kell legyen a teljes önismereti folyamatban. Ez a szigorúbb kritérium az MPE Pszichoterápiás Tanács Szövetséggel és az Orvosegyetemi Pszichoterápiás grémiumokkal kötött szerződésének kötelező része (mint minden más pszichoterápiás módszer esetén).

Ha mégis pszichodráma vezetők által vezetett csoportban szeretne képződni olyan személy, aki jelenleg vagy perspektivikusan pszichodráma pszichoterapeuta lehetne, javasoljuk, hogy (az MPE és a maguk védelmében) írásban nyilatkoztassák vezetői arra vonatkozóan, hogy tudomásul veszi: képzése nem minősül a pszichodráma pszichoterapeuta képzés, valamint a módszerspecifikus pszichoterapeuta szakképzés részének, s ezt azokban a feltételek teljesülése hiányában utólag sem érvényesítheti (Nyilatkozat minta az ügyfélszolgáltatástól kapható).

1.2.3. Az önismereti pszichodráma csoport tartalma

1.2.3.1. A csoporttagnak bepillantást kell nyernie saját személyiségtörténetébe és késztetés-rendszerébe, családtörténetébe és ezek szociális kapcsolataira történő visszahatásaira. A kliensek és páciensek szempontjából is fontos önismereti témák lehetnek a teljesség igénye nélkül: a hatalom, agresszivitás, autoritás, önértékelés, szexualitás, intimitás, spiritualitás, és értékrendekhez való viszony. Tudatosítania kell magában a társas térnek saját viselkedésére gyakorolt hatását. Mindez a csoportfolyamatban történik meg, a saját és a mások szerepeiben cselekedve és azokat átélve.

A képződni kívánónak meg kell tanulnia behelyezkedni mások helyzetébe, érzéseibe és cselekedeteibe (empátia), hogy a pszichodráma technikák alkalmazásakor – amilyen például a duplázás, a szerepcsere és tükrözés –, valamint a visszajelzések alkalmával, támogassa a csoportban megjelenő önismereti folyamatokat. Továbbá meg kell szereznie azt a képességet, hogy a főszereplővel (protagonistával) kapcsolatos személyeket megjelenítse, és a játék után a szerepek átéléséből fontos visszajelzéseket adjon (szerep-rugalmasság).

1.2.3.2. Az önismereti csoport lezárása előtt legyen egy „önismereti visszajelzés”, mely az önismereti fejlődési folyamat áttekintését szolgálja. A képződésre vonatkozó minősítés – a csoport befejeződését követő hatszemközti megbeszélés során is történhet.

Az önismereti szakasz lezárásakor a kiképző csoportvezetők a leckekönyvben rögzítik, hogy javasolják-e a képzésbe lépést. A képzés csak a kiképző(k) javaslatával kezdhető meg. A javaslattétel szempontjai a Vizsgaszabályzatban az Értékelési szempontok c. Mellékletében található. Az értékelés bizonytalansága esetén a TB javasolja, hogy a kiképző ebben az esetben beszélje meg egy – a csoporttaggal semmilyen kapcsolatban nem álló – szupervízor kollégával a döntést.

KÉPZÉSI REND

2. Pszichodráma asszisztensi képzés (asszisztensi csoport)

Óraszám: min. 180 óra + vizsga.

2.1. Az asszisztensi képzés tartalma

Az asszisztensi képzés célja egyrészt a pszichodráma alkalmazásához szükséges belső tulajdonságok elméleti és készség szinten való kibontása és fejlesztése, másrészt a pszichodráma technikák elsajátítása. A jelöltnek továbbá jártasságot kell szereznie a csoportdinamikai folyamatok átlátásában, valamint a szociometria módszerének alkalmazásában.

A képzés az alábbi elemeket tartalmazza:

- Az asszisztensi képzés tréningyszerűen, azaz *saját élményen* keresztül zajlik.
- A pszichodráma *technikákkal* való munkához szükséges jártasság és biztonság megszerzése, és ezek elméleti alapjának megértése.
- A pszichodráma *folyamatának* és lényegi tartalmának, dinamikai történéseinek áttekintése, jelentőségének felmérése az egyénre és az egész csoportra nézve.
- A pszichodráma *stratégiák* kialakításának készsége.
- Az alapvető *pszichodráma csoportvezetői ismeretek* elsajátítása..

2.2. Az asszisztensi képzésbe lépés feltételei

2.2.1. A KR-nek megfelelő önismereti csoport leckekönyvben rögzített teljesítése, azaz

- Minimum 250 órás sajátélményű pszichodráma önismereti csoportban való részvétel, amely csoport pozíciószámmal rendelkezik, és minden olyan feltételnek megfelel, amelyről a KR 1.2. pontja rendelkezik. Csak az e pontnak megfelelő, a Képzési Renddel összhangban lévő pszichodráma önismereti csoport számítható be a pszichodráma asszisztensi képzés előfeltételeként.
- A pszichodráma asszisztensi képzés előfeltételeként csak az az önismereti csoport számítható be, amelynek befejezése és a pszichodráma asszisztensi képzés megkezdése között legfeljebb 8 év telik el. A 8 évnél régebben végzett pszichodráma önismereti csoport nem számítható be a képzés előfeltételeként.
- A pszichodráma asszisztensi képzés előfeltételeként csak olyan pszichodráma önismereti csoport fogadható el, amelyet a képzésbe lépő betöltött 20. életéve után kezdett meg.
- Az önismereti pszichodráma csoport kiképzőjétől írásbeli javaslat aláírása a képzésbe lépésre a leckekönyvben. Egy folyamatban elvégzett pszichodráma önismereti csoport (250 óra) esetén a csoportvezető kiképző/kiképzők írják alá a javaslatot. Két szakaszban végzett pszichodráma önismeret esetén az időben második csoport kiképzője/kiképzői írják alá a javaslatot. A javaslat megfogalmazásához ld. VSz Értékelési szempontok c. Mellékletét.

2.2.2. Az asszisztensi csoportba való belépés alsó korhatára betöltött 24 év.

2.2.3. Feltétel továbbá

- minimum BA szintű felsőfokú végzettség,
- vagy BA felsőfokú képzésben való részvétel.

A BA felsőfokú képzésben való részvétel a belépés feltétele, a cím elnyeréséhez befejezett, legalább BA szintű felsőfokú tanulmányok igazolása szükséges.

KÉPZÉSI REND

2.3. Az asszisztensi képzés szakaszai

2.3.1. Egyéni interjú, felvételi szeminárium

2.3.2. Elméleti blokkok: (összesen 100 óra)

2.3.2.1. Pszichodrámaspecifikus fejlődéslélektan, fejlődéslélektani ismeretek, (25 óra)

- pszichológus képzettségű kiképző tarthatja
- az asszisztensi csoport vezetője felkérhet maga helyett egy másik kiképzőt
- a blokk szóbeli vizsgával zárul, melynek eredményét a leckönyvbe kell bevezetni
- nem kell vizsgáznia annak, aki felsőoktatási tanulmányai alatt sikeres vizsgát tett fejlődéslélektanból, és ezt dokumentálja, azonban a pszichodrámaspecifikus fejlődéslélektanon való részvétel minden képzésben lévőknek kötelező.

2.3.2.2. Pszichodrámaspecifikus pszichopatológia, pszichopatológiai ismeretek (25 óra)

- pszichiáter, / pszichoterapeuta szakorvos, klinikai/pszichoterapeuta szakpszichológus képzettségű kiképző tarthatja
- az asszisztensi csoport vezetője felkérhet maga helyett egy másik kiképzőt
- a blokk szóbeli vizsgával zárul, melynek eredményét a leckönyvbe kell bevezetni
- nem kell vizsgáznia annak, aki felsőoktatási tanulmányai alatt sikeres vizsgát tett pszichopatológiából, és ezt dokumentálja, azonban a pszichodrámaspecifikus pszichopatológiai ismereteken való részvétel minden képzésben lévőknek kötelező.

2.3.2.3. Csoportdinamika (10 óra)

2.3.2.4. Etika (5 óra)

2.3.2.5. Pszichodráma elmélet (35 óra)

2.3.3. Asszisztensi gyakorlat

Az asszisztensi gyakorlat óraszám: minimum 80 óra.

A asszisztensi gyakorlat teljesítése a tanulócsoporthoz a kiképzők irányítása mellett történik. E gyakorlat minimális időtartama 80 óra. Ebben a jelöltek a drámavezetés alaptechnikáit és a pszichodráma stratégiák kialakításának készségét sajátítják el.

2.4. A csoportvezetők személye

- Az asszisztensi csoportot vezetheti egy személy is, de annak legalább kiképző pszichodráma pszichoterapeutának vagy kiképző pszichodráma vezetőnek kell lennie.
- Kettős vezetés esetén az egyik csoportvezető legalább kiképző pszichodráma vezető vagy kiképző pszichodráma pszichoterapeuta, a másik csoportvezető legalább pszichodráma asszisztens kell hogy legyen.
- Pszichodráma pszichoterapeuta címet csak ráépített pszichoterapeuta szakvizsgával rendelkező kolléga (alap szakvizsgáját tekintve szakorvos vagy klinikai szakpszichológus) szerezhethet. Aki ezen a képzési ágon szeretne képeződni, mert a fenti feltételek adottak vagy a pszichodráma felsőfokú képzés befejezéséig elérésre kerülnek, azok képzésében az (egyik) kiképző legalább kiképző pszichodráma pszichoterapeuta kell, hogy legyen.

KÉPZÉSI REND

- Az orvosegyetemi pszichoterapeuta szakképzésben a módszerspecifikus fázis teljesítése pszichodráma módszerből azonos az asszisztensi szakasz elvégzésével. Ez az MPE által azonban csak akkor igazolható, ha a jelölt képzésében végig kiképző pszichoterapeuták szerepelnek (önismereti folyamat teljes hosszban, asszisztensi képzés összes tantárgya, asszisztensi vizsgáztatás). Ez a szigorú kritérium az MPE Pszichoterápiás Tanács Szövetséggel és az Orvosegyetemi Pszichoterápiás grémiumokkal kötött szerződésének kötelező része (mint minden más pszichoterápiás módszer esetén).
- Ha mégis pszichodráma vezetők által vezetett csoportban szeretne képződni olyan személy, aki jelenleg vagy perspektivikusan pszichodráma pszichoterapeuta lehetne, javasoljuk, hogy (az MPE és a maguk védelmében) írásban nyilatkoztassák vezetői arra vonatkozóan, hogy tudomásul veszi: képzése nem minősül a pszichodráma pszichoterapeuta képzés, valamint a módszerspecifikus pszichoterapeuta szakképzés részének, s ezt azokban a feltételek teljesülése hiányában utólag sem érvényesítheti (Nyilatkozat minta az ügyfélszolgálatától kapható).
- A kiképző felel azért, hogy az asszisztensi képzés folyamán a fontos dramatikus technikák megjelenítésre és megbeszélésre kerüljenek.
- Nem ismerhető el olyan személy kiképzése, akinél fenti feltételek nem teljesültek.

2.5. Értékelés – teljesítendő feladatok

2.5.1. Jegyzőkönyv

Az asszisztensi képzésben négy jegyzőkönyv írása követelmény.

- Az *élményprotokoll* az asszisztensi csoportban a csoporttag saját protagonista, segéd-én vagy csoportjáték élményének leírása,
- az *eseményprotokoll* egy ülés leírása,
- a *csoportdinamika* protokoll egy vagy több képzési napon történtek csoportdinamikai elemzése,
- mindezek terjedelme jegyzőkönyvenként 2-3 oldal legyen.
- A negyedik jegyzőkönyv a jelölt *saját vezetési feladataiból* (pl. bemelegítő játékok levezetése, promenád, interjú, helyszín berendezése, technikák kivitelezése, visszajelző kör levezetése, játékrészletek vezetése, szociális atom típusok felállítása, vignetták megjelenítése és levezetése, csoportjáték elindítása, benne interjúvolás, csoportdinamikai helyzet megfogalmazása, döntés a következő lépésről, ezen lépés elindítása) *választott munkájának* elemzését tartalmazza 4-5 oldalban.

2.5.2. Játékvezetés

Az asszisztensi gyakorlat során a drámavezetés alaptechnikáit és a pszichodráma stratégiák kialakításának készségét kell elsajátítani (ld. 2.1.). Minden csoporttag legalább egyszer vezessen pszichodráma játékot, kiképzői segítséggel.

2.5.3. A pszichodráma asszisztensi vizsga

A pszichodráma asszisztensi vizsga tartalma, személyi feltételei, valamint a pszichodráma asszisztensi cím megszerzésének rendje és módja a Vizsgaszabályzatban, a KR 1. számú Mellékletének 1.1 – 1.1.6. pontjáig terjed.

KÉPZÉSI REND

3. Pszichodráma vezetők képzése (felsőfokú csoport)

Óraszám: 350 óra + saját csoport(ok) vezetése minimum 120 óra

3.1. A jelentkezés alapfeltétele:

- min. BA szintű diploma,
- pszichodráma asszisztensi cím,
- és az asszisztensi csoport kiképzőjének/kiképzőinek javaslata. A javaslatétel szempontjai a VSz. Értékelési szempontok c. Mellékletében található (vezetői alkalmasság).

A pszichodráma vezető képzés tréningyszerűen, azaz *saját élményen* keresztül zajlik.

- A vezetőjelölt a képzés során megtanulja önállóan alkalmazni a pszichodramát.
- Az alkalmazás fő célkitűzése nem lehet gyógyító jellegű.

3.2. A pszichodráma vezető képzés szakaszai

3.2.1. Csoportos vezetői gyakorlat (min. 140 - 180 óra)

(Az óraszám meghatározása a csoportlétszámtól függ. Feltétel, hogy minden csoporttag legalább kétszer vezessen a csoportfolyamat alatt.)

A képzés formája: egymás vezetése a felsőfokú csoportban, a felsőfokú kiképző(k) élő szupervíziója mellett.

3.2.2. Pszichodráma csoport megszervezése és vezetése

A csoportvezetés

- 120 (felnőtt), vagy
- 2x60 (13-18 éves fiatalok csoportjai), vagy
- 2x60 (speciális alkalmazások, pl. egyetemi diáktanácsadó, átmeneti otthon, börtön)

órában szoros szupervízióval történjék.

Ajánljuk, hogy az asszisztens pszichodráma vezetővel ill. pszichodráma pszichoterapeutával vezessen együtt. Fontos, hogy a jelölt a csoport szervezésében és előkészítésében is jártasságot szerezzen.

A felsőfokú csoport megkezdése előtt már lezárult csoportvezetés nem számítható be a felsőfokú képzés részeként, mert azt nem tudja a hallgató csoportos szupervízióba vinni.

Amennyiben nem valósítható meg a pszichodráma vezetővel való vezetés, akkor lehetőség van arra, hogy két pszichodráma asszisztens vezessen gyakorló csoportot szoros szupervízió mellett a felsőfok részeként. Két pszichodráma asszisztens azonban szoros szupervízió mellett is csak akkor vezethet együtt, ha mindketten pszichodráma felsőfokú képzésben vesznek részt.

A szupervízió mellett történő vezetés tényét és a szupervízor személyét a csoport meghirdetése során a csoport (gyakorló) vezetőinek nyilvánossá kell tenni.

A csoporttag akkor kezdhet a gyakorló csoport szervezésébe a felsőfokú csoport során, amikor már vezetett a tanulócsoporthoz, és ennek alapján csoportvezető kiképzője/kiképzői engedélyezik a saját gyakorlócsoporthoz szervezését.

A gyakorló csoportnak minden esetben zárt csoportnak kell lennie.

KÉPZÉSI REND

3.2.3. Szupervízió (összesen min. 90 óra)

A szupervízoroknak és a kiképzőknek nem csupán tanúsítaniuk kell a szupervízió teljesítését, hanem a csoportos és egyéni szupervíziós munka alapján a leckeönyvben *írásban javasolniuk kell a jelölt számára a vizsgára bocsátását.*

3.2.3.1. Egyéni (min. 20 óra)

- Az egyéni szupervízió pontos mennyiségét a szupervízor dönti el szakmai véleménye és a hallgatóval történő megbeszélés alapján.
- A szupervízión a pszichodráma vezető/pszichodráma pszichoterapeuta/kiképző pszichodráma vezető/kiképző pszichodráma pszichoterapeuta csoportvezető társnak nem kötelező részt vennie, azonban kapcsolati problémák esetén feltétlenül javasolt a részvétel.
- Az egyéni szupervízor a képzésben lévő jelenlegi felsőfokú képzésétől független személy (nem lehet jelenlegi csoportvezetője, csoportos szupervízora, és elméleti blokk előadója az elméleti blokk idején).
- Amennyiben a jelölt kiképző pszichodráma vezető szupervízorral vagy kiképző pszichodráma pszichoterapeuta szupervízorral vezet gyakorló csoportot, akkor egyéni szupervízorának független szupervízort kell választania, aki kívülről segít, akár a két vezető közötti konfliktus esetén.
- Az egyéni szupervízor dolgozattal kapcsolatos konzulensi munkáját a min. 20 óra felett végezheti, szupervízori díjazással.
- A dolgozattal kapcsolatos konzulensi munkát másik szupervízor is végezheti, szupervízori díjazással.
- Ha a képzéshez kapcsolódó minimum 20 órás egyéni szupervíziós kapcsolat megszakad, akkor az addig lezajlott szupervíziós tanulási folyamatot a szupervízornak minősítenie kell, és azt is meg kell indokolnia, hogy miért nem folytatódik tovább.
- Ha 10 óránál kevesebb szupervíziós idő jut a második egyéni szupervíziós időszakra, akkor a második szupervízornak konzultálnia kell az első szupervízorral, és közös javaslatot kell kidolgozniuk (ennek különösen akkor van jelentőség, ha a két szupervízori vélemény egymásnak ellent mond.)

3.2.3.2. Csoportos (min. 70 óra)

- A csoportos szupervíziót nem vezethetik a felsőfokú csoport vezetői.
- A csoportos szupervízióba minden tagnak pszichodráma esetet kell vinnie, csak ebben az esetben fogadható el a csoportos szupervízió 70 órája.
- A csoportos szupervízióba az esetet a hallgató abból a csoportból hozza, amelyből a vizsgadolgozatát írja.

3.2.4. A felsőfokú csoport tartalma

Tartalma: a pszichodráma, szociometria, csoportpszichoterápia triádikus rendszere, mint átfogó rendszer és módszer. Ezen belül feltétlenül szerepelniük kell a következő témaköröknek:

1. A pszichodráma, szociometria, csoportpszichoterápia triádikus rendszere.
2. Moreno és követői szerep-, spontaneitás- és cselekvésemlélete.
3. A pszichodráma alkalmazásának indikációs területei, a pszichodráma vezető kompetencia-határai.
4. A szociális atom mint diagnosztika és terápia. Szociometria, szociometrikus módszerek.

KÉPZÉSI REND

5. A pszichodráma technikák helye és szerepe a személyiségfejlesztő folyamatban.
6. A realitástöbblet lényege és alkalmazási lehetőségei. Spiritualitás a pszichodrámaiban.
7. A csoportjátékok jelentősége a pszichodrámaiban.
8. Az álom elmélete és dramatikus feldolgozása.
9. A csoportdinamika észlelése, elemzése és kezelése.
10. Az ellenállás észlelése és kezelése a pszichodrámaiban.
11. Empátia, tele, áttétel-viszontáttétel és a mentalizációs folyamatok a pszichodrámaiban.
12. A pszichodráma hatótényezőinek ismerete és tudatos alkalmazása (belátás, katarzisz, stb.).
13. Dramatikus formák: szociodráma, bibliodráma, gyermekdrama, monodráma, playback technika.
14. Egyensúlyvesztett állapotok és szélsőséges helyzetek elméleti és gyakorlati megközelítése a pszichodrámaiban (krízis intervenció, gyász-, veszteségfeldolgozás, transzgenerációs hatás, trauma).
15. A pszichodráma tudományos kutatásának módszerei és eredményei.

3.2.5. Workshopon való részvétel (70 óra)

Legalább négyféle téma kell legyen, melyek között helyet kell kapnia

- a krízis workshopnak min. 10 órában,
- a csoportdinamika workshopnak min. 10 órában
- és klinikai workshopnak min. 10 órában.
- Egy workshop csak egy témával hirdethető és abban a témában számítható be.
- A TB lehetőséget biztosít a képzésben lévők számára, hogy a nem kötelezően előírt témájú workshopok terhére (40 óra) az alábbi típusú workshopokat típusonként maximum 10 órában beszámíttathassák a pszichodráma felsőfok részeként: bibliodráma, gyermekdrama workshopok, valamint TB döntés alapján hazai és külföldi pszichodráma kongresszusok, külföldi kiképző által vezetett workshopok.
- A korábbi Képzési Rendek időszakában lezajlott és igazolt, egyedi kérelemre hozott TB döntések alapján besorolt workshopok természetesen érvényesek. Ugyanez vonatkozik a korábbi kongresszusokra is.

A teljesítés időtartama

- a 70 óra workshopot már az asszisztensi szakaszban el lehet kezdeni a nem kötelezően előírt workshopokból,
- a workshopok teljesítése nem feltétele a felsőfokú vizsgának,
- viszont feltétele a pszichodráma vezetői cím kiadásának,
 - *azaz a pszichodráma vezetői tevékenység elkezdésének.*

A workshop vezetők személye

- Csak olyan workshop számítható be, amelyet olyan kiképző vezet, akivel a workshop időtartama alatt nincs függőségi viszonyban a jelölt. Nem lehet folyamatban lévő csoport vezetője, folyamatban lévő egyéni vagy csoportos szupervíziós szakasz szupervízora, folyamatban lévő elméleti blokk oktatója. A felsőfokú csoport vezetőjénél teljesített workshop csak akkor számítható be, ha a jelölt a pszichodráma felsőfokú vizsgája után végezte el a workshopot.

KÉPZÉSI REND

- A workshopokat legalább 3 kiképzőnél kell teljesíteni, közülük 2 kiképző a jelölt eddigi teljes képzésétől független kiképző kell hogy legyen (a képzéstől független kiképző nem lehet korábbi önismereti vagy kiképző csoportvezetője, elméleti blokkok előadója, szupervízora).
- Ha két kiképző vezeti a workshopot, akkor elég, ha egyikük független. Ha a workshop kettős vezetésű, de a vezetők közül csak az egyikük kiképző, a workshop abban az esetben számítható be, ha a kiképző független.

3.3. A kiképzők személye

A felsőfokú csoportot vezetheti egy személy is, de annak legalább kiképző pszichodráma vezetőnek vagy kiképző pszichodráma pszichoterapeutának kell lennie. Kettős vezetés esetén az egyik csoportvezető legalább kiképző pszichodráma vezető vagy kiképző pszichodráma pszichoterapeuta, a másik csoportvezető legalább pszichodráma vezető vagy pszichodráma pszichoterapeuta kell hogy legyen.

3.4. Értékelés és záróvizsga

3.4.1. Értékelés a tanulócsoportban

A tanulócsoport alatt, amikor a jelölt már vezetett a csoportban, értékelést iktatunk be, amelynek célja annak eldöntése, hogy a jelölt elkezdheti-e a saját csoport szervezését.

3.4.2. Szupervízori minősítés

A vezetőjelölt munkájáról a szupervízorok a folyamat közben is (szóbeli és/vagy írásbeli) visszajelzést adnak, a végén pedig a jelölt tevékenységét írásban minősítik a leckeönyvben (javasolják, vagy nem javasolják a cím megszerzését).

3.4.3. A pszichodráma vezetői vizsga

A pszichodráma vezetői vizsga tartalma, személyi feltételei, valamint a pszichodráma vezetői cím megszerzésének rendje és módja a Vizsgaszabályzatban, a KR 1. számú Mellékletének 2.1 – 2.1.9. pontjáig terjed.

KÉPZÉSI REND

4. Pszichodráma pszichoterapeuta képzés (felsőfokú csoport)

A pszichodráma pszichoterapeuta képzésre a pszichodráma vezetők képzésére vonatkozó általános szabályokat az alábbi eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Óraszám: minimum 390 óra + saját betegcsoport(ok) vezetése minimum 120 óra

A képzés célja

- a pszichodráma pszichoterápiás alkalmazásának elsajátítása, betegcsoport önálló vezetését biztosító elméleti és gyakorlati tudás megszerzése.

A pszichodráma pszichoterapeuta cím

- önálló gyógyító munkára jogosít a mindenkori hazai törvényi szabályozás szerint,
- a pszichodráma pszichoterapeuta értelemszerűen pszichodráma vezetői feladatokat is elláthat,
- a pszichodráma pszichoterapeuta cím az erről szóló tanúsítvány kiadásától érvényesíthető.

A pszichodráma terapeuta cím

- A korábbi tanulmányi időszakban kiadott pszichodráma terapeuta cím a pszichodráma vezetői címmel azonos és a pszichodráma pszichoterápiás alkalmazására az érvényes hazai rendelkezéseknek megfelelően nem jogosít.

4.1. A pszichodráma pszichoterapeuta képzésbe való jelentkezés alapfeltétele:

- orvosi vagy pszichológusi (MA) diploma
- pszichoterapeuta szakképesítés, vagy folyamatban lévő pszichoterapeuta szakképzés
- pszichodráma asszisztensi cím és az asszisztensi csoport kiképzőjének javaslata a képzés folytatásáról
- A javaslattétel szempontjai a VSz Értékelési szempontok c. Mellékletében található (vezetői alkalmasság).

4.2. A pszichodráma pszichoterapeuta képzés szakaszai

A képzés szakaszai megegyeznek a pszichodráma vezető képzés szakaszaival, az alábbi eltérésekkel:

4.2.1. Pszichodráma betegcsoport megszervezése és vezetése

- a pszichodráma pszichoterapeuta képzésben lévőknek betegcsoportot kell vezetnie,
- a csoportvezetés minimálisan 120 órás keretben történjék.
- A betegcsoport szervezés (kórházi) sajátosságaihoz igazodva a 120 óra 2x60 órás csoportban is teljesíthető,
- A csoport lehet zárt vagy „lassú nyílt” csoport.
- Utóbbi esetben a csoport egy választott 120 órás szakaszából kell a hallgatónak a vizsgadolgozatot írnia.

4.2.2. Pszichodráma elmélet (pszichodráma vezetők képzésének 50 órája+ 40 óra)

A pszichodráma elmélet megegyezik a pszichodráma vezetői képzés elméletével, és további 40 óra elmélettel bővül.

A pszichodráma pszichoterapeuták elméleti képzése (+ 40 óra) tartalma:

1. A pszichodráma pszichoterápia elméleti alapjai.

KÉPZÉSI REND

2. A pszichodráma és más (csoport)pszichoterápiás módszerek hasonlósága és különbségei.
3. A pszichodráma terápia indikációs területei, csoportösszeállítás, terhelhetőség.
4. A pszichodráma terápiai csoport és a pszichodráma önismereti csoport különbségei.
5. A pszichopatológia és a hatótényezők mélyebb ismerete alapján zavarspecifikus intervenciók a pszichodráma pszichoterápiában.
6. A monodráma gyógyító alkalmazásának alapjai.

4.2.3. Workshopon való részvétel (70 óra)

Legalább négyféle téma kell legyen, melyek között helyet kell kapnia

- a krízis workshopnak min. 10 órában,
- a csoportdinamika workshopnak min. 10 órában,
- klinikai workshopnak min. 10 órában,
- Egy workshop csak egy témával hirdethető és abban a témában számítható be.
- A TB lehetőséget biztosít a képzésben lévők számára, hogy a nem kötelezően előírt témájú workshopok terhére (40 óra) az alábbi típusú workshopokat típusonként maximum 10 órában beszámíttathassák a pszichodráma felsőfok részeként: bibliodráma, gyermekdráma workshopok, valamint TB döntés alapján hazai és külföldi pszichodráma kongresszusok, külföldi kiképző által vezetett workshopok.

A teljesítés időtartama

- a 70 óra workshopot már az asszisztensi szakaszban el lehet kezdeni a nem kötelezően előírt workshopokból,
- a workshopok teljesítése nem feltétele a felsőfokú vizsgának,
- viszont feltétele a pszichodráma pszichoterapeuta cím kiadásának,
 - *azaz a pszichodráma pszichoterapeuta tevékenység elkezdésének.*

A workshop vezetők személye

- Csak olyan workshop számítható be, amelyet olyan kiképző vezet, akivel a workshop időtartama alatt nincs függőségi viszonyban a jelölt. Nem lehet folyamatban lévő csoport vezetője, elméleti blokkok előadója, folyamatban lévő szupervíziós szakasz szupervízora. A felsőfokú csoport vezetőjénél teljesített workshop csak akkor számítható be, ha a jelölt a pszichodráma felsőfokú vizsgája után végezte el a workshopot.
- A workshopokat legalább 3 kiképzőnél kell teljesíteni, közülük 2 kiképző a jelölt eddigi teljes képzésétől független kiképző kell hogy legyen (a képzéstől független kiképző nem lehet korábbi csoportvezetője, elméleti blokkok előadója, szupervízora).
- Ha két kiképző vezeti a workshopot, akkor elég, ha egyikük független. Ha a workshop kettős vezetésű, de a vezetők közül csak az egyikük kiképző, a workshop abban az esetben számítható be, ha a kiképző független.

4.3. Kiképzők személye

A felsőfokú csoportot vezetheti egy személy is, de annak legalább kiképző pszichodráma pszichoterapeutának kell lennie. Kettős vezetés esetén az egyik csoportvezető legalább kiképző pszichodráma pszichoterapeuta, a másik csoportvezető legalább pszichodráma vezető vagy pszichodráma pszichoterapeuta kell hogy legyen.

A csoportos szupervízornak és az egyéni szupervízornak is kiképző pszichodráma pszichoterapeutának kell lennie.

KÉPZÉSI REND

4.4. Értékelés és záróvizsga

4.4.1. Értékelés a tanulócsoportban

A tanulócsoport alatt, amikor a jelölt már vezetett a csoportban, értékelést iktatunk be, amelynek célja annak eldöntése, hogy a jelölt elkezdheti-e a saját csoport szervezését.

4.4.2. Szupervízori minősítés

A vezetőjelölt munkájáról a szupervízorok a folyamat közben is (szóbeli és/vagy írásbeli) visszajelzést adnak, a végén pedig a jelölt tevékenységét írásban minősítik a leckekönyvben (javasolják, vagy nem javasolják a cím megszerzését).

4.4.3. A pszichodráma pszichoterapeuta záróvizsga

A pszichodráma pszichoterapeuta vizsga tartalma, személyi feltételei, valamint a pszichodráma pszichoterapeuta cím megszerzésének rendje és módja a Vizsgaszabályzatban, a KR 1. számú Mellékletének 2.2 – 2.2.9. pontjáiig terjed.

KÉPZÉSI REND

5. A kiképző pszichodráma pszichoterapeuta és a kiképző pszichodráma vezető cím elnyerésének feltételei

5.1. Felsőfokú pszichodramatikus végzettség

Pszichodráma vezető, vagy pszichodráma pszichoterapeuta

5.2. Kiképző csoportok vezetése

- Legalább két kiképző mellett kell a jelöltnek pszichodráma csoportot vezetnie. A csoportoknak minden esetben kettős vezetésűnek kell lenniük (nem lehet több vezető), ahol az egyik vezető az aspiráns.
- A jelöltnek két 250 órás önismereti csoportot kell vezetnie, melyből az egyik kiváltható két 150 órás önismereti csoporttal. A csoportokat nem vezetheti ugyanazzal a kiképzővel.
- A jelöltnek egy minimum 180 órás asszisztensi képzési folyamatot is kell vezetnie.
- A kiképzők melletti vezetés a kiképző által nyújtott folyamatos szupervízióval történik, pszichoterapeutát csak pszichodráma pszichoterapeuta szupervízor szupervideálhat pszichoterápiás csoportra vonatkozóan.
- A kiképző-aspiráns munkájáról a kiképzők folyamatos visszajelzést adnak. A kiképzők a csoportok befejezése után egy alkalommal írásban is átadják a jelöltnek szakmai véleményüket. A kiképző aspiráns munkájáról írt szakmai vélemény nem sérthet csoporttitkot.

5.3. Drámavezetői gyakorlat

A pszichodráma vezetői és a pszichodráma pszichoterapeuta cím megszerzése után

- minimálisan 5 év
- intenzív
- és dokumentált
- pszichodráma csoport vezetői, ill. pszichodráma pszichoterapeutai gyakorlat.

5.4. Oktatási tapasztalat és publikációs tevékenység

- oktatási tapasztalat
- a kiképzőnek rendelkeznie kell a tanításhoz szükséges képességekkel
- megfelelő szintű tudományos publikációs tevékenység a pszichodráma területén is

5.5. Workshopok

- legalább 60 óra tematikus workshop vezetésének igazolása a felsőfokú végzettség megszerzése után

5.6. Megfelelő ajánlás és jóváhagyás

- a cím a feltételek teljesítése után nem jár automatikusan
- az aspiráns a szakmai önéletrajzát
- a kiképzőkkel szemben támasztott feltételek meglétét igazoló dokumentumait
- valamint két – az aspiráns pszichodramatikus munkáját az 5.2. pontban foglalt csoportok vezetőtársaként gyakorlatban ismerő –, legalább kiképző végzettségű ajánló írásos javaslatát
- benyújtja a TB-nek

KÉPZÉSI REND

- az ajánlók javaslata alapján a TB dönt a kiképzői cím odaítéléséről.

6. A pszichodráma szupervízori cím elérésének menete

- Szupervízor csak kiképző lehet

Megnevezése:

- pszichodráma pszichoterapeuta szupervízor,
- pszichodráma vezető szupervízor.

6.1. A címért folyamodás feltételei:

- Kiképző pszichodráma pszichoterapeuta, kiképző pszichodráma vezetői cím
- A kiképző vezetői / pszichoterapeutai cím megszerzése után legalább 5 éves folyamatos gyakorlat a kiképzői és önismereti pszichodráma csoportvezetés területén
- Rendszeres – dokumentált – részvétel a szakmai és tudományos életben. Tevékeny jelenlét az MPE életében és a nemzetközi pszichodráma közéletben
- A felkért szupervízor referálja a jelölt curriculumát, és ennek alapján tesz javaslatot a Kiképzők Tanácsának a felvételre. A címet a Kiképzők Tanácsának 2/3-os javaslata alapján a TB adja meg

KÉPZÉSI REND

7. A bibliodráma specializáció

A bibliodráma képzés célja:

A bibliodráma specializáció keretében működő bibliodráma gyakorló vezetői illetve vezetői képzés célja, hogy olyan kompetens szakembereket képezzen, akik képesek a bibliai szövegekkel való munkára. Ez magában foglalja a csoportfolyamat lebonyolítását, a csoportdinamikai elemek fölismerését és kezelését, a csoportfolyamat során keletkező érintődésekkel és önismereti kérdésekkel való adekvát munkát. Rendelkezzenek a Bibliában olvasható történetek és szövegek keletkezés - és hatástörténetének ismeretével. Ismerjék a bibliodramatikus játékformákat és tudjanak meríteni a pszichodráma eszköztárából. Végző soron segíteni tudják a csoporttagokat abban, hogy a csoportmunka során közelebb kerüljenek a bibliai szövegek "üzenetéhez" és önmaguk jobb megismeréséhez.

A bibliodráma csoportoknál nem szabályozott általános kérdésekben az általános alapelvek az irányadók.

7. 1. Bibliodráma saját élményű (önismereti) csoport

A bibliodráma saját élményű csoport az általános KR szerint történik. Időtartama minimálisan 70 óra, ami legalább 6 hónapig tart.

A sajátélményű csoport ideje alatt minden típusú (csoportjáték, protagonista játék, „Jézus”-játék, rítus, vignetta, szereptréning, variációk, tézisdráma, kreatív eszközök alkalmazása) játékkal kell találkozni a csoportnak.

7. 1. 1. A bibliodráma vezetők személye a bibliodráma sajátélményű csoportban

A bibliodráma sajátélményű csoportot két vezetőnek kell vezetnie. Az egyik legalább bibliodráma vezető, a másik legalább bibliodráma asszisztens vagy bibliodráma gyakorló vezető és legalább az egyik vezető rendelkezik felsőfokú hitéleti végzettséggel.

7. 2. A bibliodráma gyakorló csoport (150 óra)

A bibliodráma gyakorló csoportba lépés feltétele az elvégzett és csoportvezetők által igazolt bibliodráma saját élmény és a Képzési Rendnek megfelelő, befejezett csoportfolyamatban elvégzett minimum 120 óra pszichodráma önismeret igazolása (a bibliodráma hazai fejlődése érdekében ideiglenesen, a képzés tartalmának áttekintéséig; jelenleg nem követelmény a 250 óra pszichodráma önismeret befejezése a bibliodráma gyakorló csoport elkezdéséhez).

A bibliodráma saját élmény befejezésének időpontja nem lehet régebbi 8 évnél. Ennél hosszabb idő után a bibliodráma saját élmény meg kell ismételn.

A bibliodráma gyakorló szakasz az általános KR szerint történik. *A bibliodráma gyakorló csoport feladata:* az alapvető bibliodramatikus-technikák és -játékok elsajátítása, vezető mellett bibliodráma-játék vezetése.

Alapvető bibliodramatikus technikák: bemelegítés; mozgásos testi gyakorlatok; szerepválasztás és szerepbehelyezés; témaválasztás, a történet „szívének” megtalálása; teológiai háttér; szimbólumok; játék-befagyasztás.

Alapvető bibliodramatikus játékok: csoportjáték, protagonista centrikus játék, vignetta, variációk, szereptréning, kreatív segédesszközök alkalmazása.

KÉPZÉSI REND

Jegyzőkönyvkészítés: a gyakorló csoportban saját bibliodráma játékvezetéséről elemző jegyzőkönyvet írni.

Workshop: cél a minél szélesebb skálájú vezetési stílusok megismerése, nem saját vezetőkkel vezetett műhelyben. Az a workshop számítható be pontszerzőnek, amelyet két – legalább bibliodráma vezető képzettségű – vezető tart.

Bibliaismeret: az elmélet stúdiumon belül a hallgatók áttekintést kapnak a Biblia egészéről, a történelmi korról, melyben keletkezett. Az egyes könyveket ismertetve kitér a keletkezés és írásba foglalás körülményeire, összefoglalja a tartalom megértéséhez szükséges információkat és tudatosítja a műben megfogalmazott teológiai üzenetet. A gyakorlatorientált képzés célja, hogy a szövegben rejlő lehetőségek kibontásához adjon kézzelfogható segítséget, megfelelő segédkönyvtár rendelkezésre bocsátásával. Az ökumenikus szemlélet értelmében kitér a felekezetek közötti különbségek tárgyalására is. A kurzus elméleti vizsgával zárul, ahol az ismeretek megszerzésén túl az is megítélésre kerül, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a megfelelő szintű ökumenikus szemlélettel, illetve, hogy kellőképpen sajátjai-e a zsidó-keresztény értékek.

A Bibliaismeret szeminárium látogatása alól a felsőfokú teológiai végzettségűek felmentést kapnak.

7.2.1. A bibliodráma vezetők személye a bibliodráma gyakorló csoportban

A bibliodráma gyakorló csoportot két vezetőnek kell vezetnie. Az egyik legalább kiképző bibliodráma vezető, a másik legalább bibliodráma vezető és legalább az egyik rendelkezik felsőfokú hitéleti végzettséggel (ld. 7.1.1. pont).

A bibliaismeret tantárgyat olyan teológiai végzettségű (ld. 7.1.1. pont) bibliodráma vezető is taníthatja, aki vezetett már legalább 70 óra bibliodráma csoportot.

7.2.2. A bibliodráma gyakorló csoport teljesítésének feltételei

- Jegyzőkönyv készítése a gyakorló csoportban végzett saját vezetésről.
- Beszámoló a bibliaismeret szemináriumon tanultakról.

7.3. Bibliodráma vezető képzés (min. 240 óra + vizsga)

Bibliodráma vezető képzésbe lépés feltétele a megszerzett pszichodráma asszisztensi és a bibliodráma gyakorlóvezetői cím. A képzésbe lépéshez szükséges a gyakorló csoport vezetőjének valamint a bibliaismeret szeminárium oktatójának javaslata.

A képzés feladata: Bibliodramatikus-technikák és -játékok elsajátítása, önálló bibliodráma-játék vezetése.

7.3.1. A bibliodráma képzés tartalma

Bibliadramatikus technikák:, bibliodramatikus segédeszközök készítése, "Jézus" játék, imagináció

Bibliodramatikus játékok: rítus, álarc, tézisdráma.

Bibliaelmélet (gyakorlati bibliai hermeneutika): a stúdium célja, hogy segítséget nyújtson a bibliai szövegek applikációjához. Áttekinti a különböző típusú szövegek műfaji sajátosságait, a hermeneutika módszereinek felhasználásával módszertani útmutatást nyújt. Kiemelten figyel a szövegváltozatok és fordítások összevetésére, szöveg és játék összefüggéseire, a bibliai üzenet „szívének” megtalálására. Kitér a különböző célcsoportok sajátosságaira, szem előtt tartva a korosztályi, szervezési, strukturális és intézményi keretből adódó különbségeket. A kurzus gyakorlati vizsgával zárul.

KÉPZÉSI REND

A bibliaelmélet tantárgyat felsőfokú hitéleti végzettségű kiképző bibliodráma vezető taníthatja és vizsgáztathatja.

Workshop: cél a minél szélesebb skálájú vezetési stílusok megismerése, nem saját vezetők által vezetett műhelyben. Az a workshop számítható be pontszerzőnek, amelyet két – legalább bibliodráma vezető képzettségű – vezető tart.

Szupervízió: 20 óra csoportos, és legalább 10 óra egyéni (ajánlott 20 óra egyéni szupervízió), melynek feladata a jelölt által vezetett bibliodráma vizsgacsoport kísérése, a vezetés során megélt egyéni elakadások hátterének megvilágítása, és a záró dolgozat megírásának segítése.

7.3.2. A vezetők személye a bibliodráma képzésben

A bibliodráma felsőfokú csoportot két vezetőnek kell vezetnie. Az egyik legalább kiképző bibliodráma vezető, a másik legalább bibliodráma vezető és legalább az egyik rendelkezik felsőfokú hitéleti végzettséggel (ld. 7.2.1.1. pont).

Bibliaismeret tanításához teológiai végzettség szükséges. A bibliaismeret tantárgyat olyan teológiai végzettségű bibliodráma vezető is taníthatja, aki vezetett már legalább 50 óra bibliodráma csoportot.

7.3.3. Bibliodráma vezetői záróvizsga

A bibliodráma vezetői vizsga tartalma, személyi feltételei, valamint a bibliodráma vezetői cím megszerzésének rendje és módja a Vizsgaszabályzatban, a KR 1. számú Mellékletének 2.3 – 2.3.9. pontjáiig terjed.

7.4. Szakmai címek elnyerése

7.4.1. Kiképző bibliodráma-vezető

A kiképző bibliodráma-vezető címet, az aspiráns saját kérése alapján a Bibliodráma Munkacsoport vezetőségének* javaslata alapján a TB adja meg.

Feltételei:

- Pszichodráma vezetői és bibliodráma-vezetői cím.
- Kiképző mellett legalább két saját élményű bibliodráma csoport és két gyakorló csoport végigvezetése (lehetséges több bibliodráma kiképző mellett végezni a három szakaszt).
- Megfelelő szintű hitéleti végzettség.
- Rendelkeznie kell a tanításhoz szükséges képességekkel.
- Publikációs tevékenység és bibliodráma workshop tartása.
- 10 óra bibliodráma workshop megtartása.

A feltételek teljesítése nem jár automatikusan a kiképző bibliodráma cím megadásával.

7.4.2. Bibliodráma-szupervízor

Bibliodráma szupervízor címet az aspiráns saját kérése és a Bibliodráma Munkacsoport vezetőségének javaslatára és a TB javaslatára a Kiképzők Tanácsa adja meg. A cím megadásáról a Kiképzők Tanácsának 2/3-os javaslata alapján a TB dönt.

KÉPZÉSI REND

Feltételei:

- Kiképző bibliodráma vezetői cím, legalább egy sajátélményű bibliodráma csoport és legalább egy bibliodráma gyakorló csoport vezetése.
- Legalább egy felsőfokú csoport vezetése, szupervízor követésével.
- Tevékeny jelenlét a bibliodráma közéletben és a bibliodráma munkacsoport életében.
- Lehetőség szerint tevékeny jelenlét a nemzetközi bibliodráma közéletben.
- Publikáció a bibliodráma területén.

KÉPZÉSI REND

8. Gyermekdráma specializáció

A gyermekdráma képzési rendje az MPE Képzési Rendjének része. Minden, az alábbiakban külön nem szabályozott kérdésben az MPE Képzési Rendjében leírtak érvényesek.

8.1. A gyermekdráma képzés fázisai, óraszám

8.2. Gyermekdráma önismereti és a gyermekdráma gyakorlat tartalma és formája

A gyermekdráma képzést a Képzési Rendnek megfelelő 250 óra pszichodráma önismereti csoport teljesítése után lehet elkezdeni. Gyermekdráma asszisztensi címet csak a pszichodráma asszisztensi cím megszerzése után kaphat a hallgató.

A gyermekdráma csoportok kettős vezetésűek, a csoportvezetők egyike legalább gyermekdráma vezető, a másik legalább gyermekdráma asszisztens.

A Tanulmányi Bizottság átmeneti rendelkezése:

A gyermekdráma magyarországi fejlesztése miatt két gyermekdráma asszisztens különleges helyzetben vezethet gyermekdráma csoportot szoros szupervízió mellett. Ez a lehetőség kizárólag 3 évig áll fenn a gyermekdráma asszisztensi cím megszerzése után, ha a jelölt addig nem lép a gyermekdráma felsőfokú képzésbe.

8.2.1. A gyermekdráma önismereti szakasza (50 óra) gyermek- és serdülőkori sajátélményt előhívó technikákkal történő (pl. gyermek varázsbolt, kedvenc mese, maszkkészítés) egyéni, páros és csoportjátékokból épül fel kreatív eszközök és jelmezek használatával.

8.2.2. A gyermekdráma gyakorlat (50 + 50 óra) önismeret elmélyítése, és alapvető gyermekjáték technikák elsajátítása, valamint vezetési tapasztalat szerzése gyermekdráma asszisztens, vagy gyermekdráma vezető mellett. A gyermekdráma gyakorlat elkezdésének előfeltétele a 250 órás sajátélmény igazolása (1.2 A KR II.1.2. pontban írt feltételeknek megfelelő önismereti csoport leckekönyvben rögzített teljesítése).

8.2.3. Vezetők személye

A gyermekdráma önismereti és gyakorlati szakaszát kiképző gyermekdráma vezető, vagy kiképző gyermekdráma pszichoterapeuta vezeti.

8.2.4. Hospitálás min. 10 alkalom (20 óra) azt jelenti, hogy a tanulónak gyermekdráma vezető mellett kell csoportvezetői gyakorlatot szereznie. A hospitálást a képzés során elvégzett gyermekdráma sajátélmény után a kiképzők javaslatára lehet megkezdeni. A hospitálás során min. 10 egymást követő alkalommal kell aktívan részt venni egy gyermekcsoportban, melyet a csoportvezető a következő szempontok alapján értékeli:

- Aktív, a gyermekek igényeinek megfelelő részvétel a csoportban
- Jegyzőkönyvkészítés
- A csoport folyamatának megértése
- A résztvevő gyermekek játékainak értelmezése
- Önreflexió
- Együttműködés a csoport vezetőjével.
- A jelölt munkáját a csoportvezető írásban értékeli.

KÉPZÉSI REND

8.2.5. A csoportos vezetői gyakorlat során a hospitáláson szerzett élmények, tapasztalatok feldolgozása, a problematikus helyzetek dramatikus megjelenítése, levezetése, alternatív játék lehetőségek kimunkálása (szimulációs technikák) történik a tanulócsoporthban.

A gyermekdráma gyakorlat egy írásbeli dolgozattal zárul, melyben a képzés résztvevője a hospitáláson szerzett saját tapasztalatait, megfigyeléseit foglalja össze.

8.3. Gyermekdráma asszisztensi záróvizsga

Gyermekdráma asszisztensi vizsgát az tehet, aki teljesítette a gyermekdráma gyakorlatot, és pszichodráma asszisztensi címmel rendelkezik.

A gyermekdráma asszisztensi vizsga tartalmát, személyi feltételeit, valamint a gyermekdráma asszisztensi cím megszerzésének rendjét és módját a Képzési Rend első számú mellékletének 1.2. pontja tartalmazza.

8.4. Gyermekdráma vezető képzés (min. 280 óra + vizsga)

8.4.1. Célja: Gyermekdramajáték technikák elsajátítása, gyermekcsoport vezetését biztosító elméleti és gyakorlati tudás megszerzése.

8.4.2. Vezetők személye: kiképző gyermekdráma vezető vagy kiképző gyermekdráma pszichoterapeuta

8.4.3. A felsőfokú képzés tartalma

8.4.3.1. A csoportos vezetési gyakorlat (min. 60 óra) a gyermekdráma sajátosságaiból adódóan a következőket jelenti:

- gyermekcsoport játék-technikák elsajátítása, levezetése, alternatív játék-lehetőségek kimunkálása (szimulációs technikák) a tanulócsoporthban
- a képzésben résztvevők csoportjainak problematikája (magatartászavar, pszichoszomatizálás, elektív mutizmus, hiperaktivitás, inhibíció, stb.), szimbolikus megjelenítéseinek módozatai, s azok színrehozatalának levezetése, elemzése
- közös felnőtt-gyerek játékcsoport létrehozása és levezetése a kiképzőcsoportban.

8.4.3.2. Saját gyermekdráma csoportvezetési gyakorlat (60 óra)

Videózott, vagy jegyzőkönyvezett gyermekcsoport vezetése párban szupervízió mellett.

8.4.3.3. Gyermekdráma elmélet (50 óra)

A gyermekdráma a Moreno-i technikától eltérő ill., azzal megegyező sajátos jellege, preventív, és terápiás funkciói. Spontaneitás, kreativitás elmélet. Mesék struktúrája, típusai, a mesedramatizálás módszerei. Keretek, és kezelésük. Kelléktár, jelmez, maszkkészítés, bábozás lehetőségei. Különböző életkorú, és különböző problematikájú gyermekcsoportok jellemzői, különös tekintettel a bántalmazott gyerekekre. A csoport funkciói. Pszichodramavezetők sajátos szerepe. Pszichoterápiás alapismeretek. Krízisintervenció.

8.4.3.4. Szupervízió (50 óra: 30 óra csoportos, 20 óra egyéni)

A csoportos szupervízióra a tanulócsoporthban kerül sor, ezért az egyik felsőfokú csoportvezetőnek gyermekdráma szupervízori címmel kell rendelkeznie. Az egyéni szupervízor gyermekdráma szupervízor kell hogy legyen.

KÉPZÉSI REND

8.4.3.5. Workshopon való részvétel (60 óra)

30 óra gyermekdráma workshop, 10 óra krízis, 10 óra csoportdinamikai, 10 óra szabadon választott, nem saját kiképzőnél. A gyermekdráma képzés keretében végzett workshopok a pszichodráma felsőfokú képzésbe beszámíthatóak, amennyiben a képzéstől független kiképző tartotta.

8.4.3.6. Értékelés

A vezetőjelölt munkájáról a szupervízorok a folyamat közben is visszajelzést adnak, a végén pedig a jelölt tevékenységét írásban minősítik a leckeönyvben (javasolják, vagy nem javasolják a gyermekdráma vezetői cím megszerzését).

8.4.3.7. Gyermekdráma vezetői záróvizsga

A gyermekdráma vezetői vizsga tartalma, személyi feltételei, valamint a gyermekdráma vezetői cím megszerzésének rendje és módja a Képzési Rend első számú mellékletének 2.4 – 2.4.9 pontjáig terjed.

8.5. Gyermekdráma pszichoterapeuta képzés (min. 280 óra + vizsga)

A gyermekdráma pszichoterapeuta képzés az alábbi eltérésekkel megegyezik a gyermekdráma vezető képzéssel.

Gyermekdráma pszichoterapeuta címet csak olyan csoport(ok)ban lehet szerezni, melynek (egyik) vezetője legalább kiképző gyermekdráma pszichoterapeuta.

A saját csoport vezetése betegcsoport kell, hogy legyen, a vizsgadolgozatot betegcsoportból kell írni.

Gyermekdráma pszichoterapeuta záróvizsgára az a jelölt bocsátható, aki igazolja a felsőfokú képzés négy szakaszának befejezését, továbbá

- legkésőbb a záróvizsga idejéig pszichoterapeuta szakvizsgát szerez, és van valamely érvényes gyermek szakképesítése a következők közül: klinikai gyermek szakpszichológus szakvizsga vagy gyermekpszichiáter szakvizsga vagy gyermekpszichoterápiás módszerspecifikus végzettség
- munkáját a szupervízorok írásban pozitívan minősítik.

A gyermekdráma pszichoterapeuta záróvizsga tartalma, személyi feltételei, valamint a gyermekdráma pszichoterapeuta cím megszerzésének rendje és módja a Vizsgaszabályzatban, a KR 1. számú mellékletének 2.5 – 2.5.9 pontjáig terjed.

8.6. A kiképző gyermekdráma vezető / pszichoterapeuta cím

A kiképző gyermekdráma vezető/pszichoterapeuta címet az aspiráns saját kérése alapján a Gyermekdráma Munkacsoport vezetőségének javaslata alapján a TB adja meg.

Feltételei:

- Pszichodráma vezető és gyermekdráma vezetői/gyermekdráma pszichoterapeuta cím megléte.

KÉPZÉSI REND

- A jelölt folyamatosan vezet gyermekdráma csoportokat.

Kiképző mellett legalább egy gyermekdráma asszisztensi csoport végigvezetése.

- Megfelelő szintű gyermekvégzettség (pedagógus, gyógypedagógus).
- Rendelkeznie kell a tanításhoz szükséges képességekkel.
- Publikációs tevékenység a gyermekdráma témakörében.
- 10 óra gyermekdráma workshop megtartása.

A feltételek teljesítése nem jár automatikusan a kiképző gyermekdráma cím megadásával.

8.7. A gyermekdráma szupervízori cím elérésének menete

Gyermekdráma szupervízor csak gyermekdráma kiképző lehet. Megnevezése: gyermekdráma vezető szupervízor, gyermekdráma pszichoterapeuta szupervízor

8.7.1. A címért folyamodás feltételei:

- Kiképző gyermekdráma pszichoterapeuta vagy kiképző gyermekdráma vezetői cím.
- A kiképző gyermekdráma vezetői / pszichoterapeutai cím megszerzése után legalább 5 éves folyamatos gyakorlat a kiképző és sajátélményű gyermekdráma csoportvezetések területén.
- Rendszeres – dokumentált – részvétel a szakmai és tudományos életben. Tevékeny jelenlét az MPE életében és a nemzetközi pszichodráma közéletben.
- A felkért szupervízor referálja a jelölt curriculumát, és ennek alapján tesz javaslatot a Kiképzők Tanácsának a felvételre. A címet a Kiképzők Tanácsának 2/3-os javaslata alapján a TB adja meg.

KÉPZÉSI REND

III. Egyéb rendelkezések

- 9.1.** A honosított képzések esetén a honosítási díj az aktuális nyilvántartási díjjal azonos.
- 9.2.** Aki a felsőfokú csoport befejezését követő 3 éven belül nem vizsgázik le, annak a képzése elévül. Képzése aktualizálását a Tanulmányi Bizottságtól kérvényeznie kell. Az aktualizálás módját egyéni elbírálás alapján a Tanulmányi Bizottság dönti el.
- 9.3.** Aki a Tanulmányi Bizottság kérésére 1 éven belül nem pótol iratot címének megszerzéséhez, az késedelmi pótlékot fizet a nyilvántartási díj újbóli megfizetésével.
- 9.4.** Ha egy kiképző csoportot kivételes esetben új vezető vesz át, az addigi óradíjon csak akkor változtathat, ha az óradíjak általánosan is változnak.
- 9.5.** Ha tanuló vezető (asszisztens) kiképzővel vezet csoportot, a kiképzőt mentori díj illeti meg.
- 9.6.** A vizsgázó vizsgadíjat fizet.
- 9.7.** Az a kiképző pszichodráma vezető, kiképző pszichodráma pszichoterapeuta, kiképző bibliodráma vezető, kiképző gyermekdrama vezető, kiképző gyermekdrama pszichoterapeuta, aki 5 éven keresztül nem vezet csoportot, úgy reaktiválhatja a képzettségét, hogy egy csoportot aktív kiképzővel indít.

FONTOS KIEGÉSZÍTÉS!

A Tanulmányi Bizottság kiegészítő határozata (2016. V. 25.) a módosított Képzési Rend életbe lépésével kapcsolatban

A Tanulmányi Bizottság az új szabályok **egy részét** a módosított Képzési Rend életbe lépésének napjától (2016. június 30.) **a most futó felsőfokú csoportokra is** vonatkoztatja. (Ez minden esetben könnyítést jelent az előző szabályokhoz képest).

Ezek a következők:

1. a felsőfokú csoport tagjainak **egyéni szupervízor választására** vonatkozó új szabályok (pl. választhatja egykori csoportvezetőjét);
2. a felsőfokú képzés részeként teljesítendő **workshopokra** vonatkozó új szabályok (pl. választhatja egykori asszisztensi kiképzője workshopját);
3. a már megkezdődött felsőfokú csoportok esetén a módosított Vizsgaszabályzat szerint szervezett **vizsga** (egy vizsgáztató jelenléte a vizsgán),
4. valamint a kiképzővé válás folyamatában a **módosítás szerinti feltételek** teljesítése (egy 250 órás csoport kiváltható 2 rövidebbel).

Javasoljuk továbbá a felsőfokú képzés **megújított tematikájának** figyelembe vételét, amennyire az az adott csoportnál még lehetséges. Ez jelentősen megkönnyítheti az elméleti blokkok tervezését és a vizsgára való felkészülést.

2016. június 30.

Dr.Pintér Gábor